

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Indráčkem v právní věci

žalobců: a) V. S.
b) nezl. J. S.
c) nezl. Z. S.
všichni státní příslušnost Ázerbájdžánská republika
nezletilí žalobci b) a c) zastoupeni žalobkyní a), jakožto zákonnou
zástupkyní
t.č. všichni pobytem Pobytové integrační středisko Havířov, Na Kopci 5,
735 64 Havířov – Dolní Suchá

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR**
sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí ze dne 24. 8. 2018 č. j. OAM-965/ZA-ZA10-ZA17-2017, o
udělení mezinárodní ochrany

takto:

Shodu s prvopisem potvrzuje

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Česká republika **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Rozhodnutím ze dne 24. 8. 2018 č. j. OAM-965/ZA-ZA10-ZA17-2017 žalované Ministerstvo vnitra ČR neudělilo žalobcům mezinárodní ochranu podle ust. § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zák. č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). Po provedeném dokazování vzal žalovaný za objasněno, že tvrzeným důvodem žádosti o udělení mezinárodní ochrany žalobkyně a jejich nezletilých dětí jsou problémy jejího manžela a zároveň otce nezletilých dětí. Manželovi a otci žalobců nebyla udělena žádná z forem mezinárodní ochrany, přičemž žalobkyně sdělila, že vlast opustila pouze na jeho výzvu a ona sama ani děti žádným problémům nečelily. Žalovaný tedy neshledal důvody pro udělení azylu žalobcům podle ust. § 12 písm. a) a b) a jelikož žalovaný neshledal důvody ani pro udělení mezinárodní ochrany žalobcům podle § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona o azylu, rozhodl tak, že se mezinárodní ochrana žalobcům neuděluje.
2. Žalobkyně a) proti uvedenému rozhodnutí podala včasnou žalobu, ve které žalovanému vytýkala porušení správního řádu (zákon č. 500/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů) v jeho ustanoveních § 3, § 2 odst. 4, § 50 odst. 4 a § 68 odst. 3. Zároveň žalovanému vytýkala porušení ust. § 12 zákona o azylu, neboť splňuje zákonné podmínky pro udělení azylu, § 14 téhož zákona, neboť má za to, že splňuje podmínky pro udělení azylu z humanitárních důvodů a porušení § 14a zákona o azylu, protože jí v případě návratu hrozí nebezpečí vážné újmy. Žalobkyně s nezletilými dětmi opustila Ázerbájdžán, jelikož její manžel byl v zemi původu pronásledován z důvodu svého politického přesvědčení. Napadené rozhodnutí se o událostech, které postihly jejího manžela, téměř nezmiňuje, přičemž na rodinu se v tomto případě má přihlížet jako na sociální skupinu. Podle žalobkyně žalovaný též porušil čl. 3 odst. 1, 2 Úmluvy o právech dítěte. Závěrem dodala, že v případě, že by její manžel ve vlasti neměl politické problémy, zemi původu by nikdy neopustila. Ráda by zdůraznila, že tyto události mají nepříznivý vliv na zdravý vývoj dětí a jejich psychické zdraví.
3. Žalovaný navrhoval zamítnutí žaloby jako nedůvodné. Ve svém vyjádření k žalobě žalobců odkázal na pohovory provedené v průběhu správního řízení, na samotné napadené rozhodnutí, v němž je podle něj podrobně vysvětleno, na základě jakých skutečností získaných ze sdělení žalobců a podkladových zpráv žalovaný rozhodl a své rozhodnutí také odůvodnil. Žalovaný námitky uvedené v žalobě shledává jako bezpředmětné a nekonkrétní a napadeným rozhodnutím jasně zodpovězené. K žalobní námitce týkající se neudělení azylu podle ust. § 14 zákona o azylu žalovaný uvedl, že řádně zjistil a posoudil osobní situaci žalobkyně a pokud z jejího tvrzení nevyvodil důvody pro udělení

humanitárního azylu, je takové rozhodnutí plně v jeho pravomoci. Žalovaný navrhoval, aby žaloba byla zamítnuta jako nedůvodná.

4. Krajský soud vycházel z napadeného rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 8. 2018 č. j. OAM-965/ZA-ZA10-ZA17-2017 a z obsahu připojeného správního spisu žalovaného téhož čísla jednacího a poté dospěl k závěru, že žaloba není důvodná. Při řízení o žalobě žalobců vycházel přitom krajský soud z ust. § 65 a násl. soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“) a ze skutkového a právního stavu, který tu byl dán v době rozhodování žalovaného (ust. § 75 odst. 1, 2 s. ř. s.).
5. Z obsahu připojeného správního spisu žalovaného krajský soud zjistil, že žalobkyně podala jménem svým i jménem jejich nezletilých dětí žádost o udělení mezinárodní ochrany dne 21. 11. 2017. V rámci poskytnutí údajů k této žádosti dne 24. 11. 2017 uvedla, že opustila s dětmi Ázerbájdžán dne 25. 12. 2016. Cestovala do Německa a jelikož měla české vízum, přicestovala 21. 11. 2017 z Německa do České republiky v rámci Dublinského transferu. Celou cestu uskutečnila společně s nezletilými dětmi. Jako důvod žádosti o mezinárodní ochranu uvedla, že následují jejího manžela, který má politické problémy, avšak podrobnosti neví. Ona sama Ázerbájdžán opustit nechtěla, avšak manžel jí řekl, že vlast opustit musí, jinak že by byli v nebezpečí. Podrobnosti jí nesdělil. Téhož dne, tedy 24. 11. 2017 byl s žalobkyní a) proveden pohovor k žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Při něm žalobkyně opakovala, že vlast opustit nechtěla, ale uposlechla svého manžela. Ten jí jako důvod sdělil, že pracoval jako pianista v restauraci až do doby, kdy potřeboval vybrat peníze z banky, k čemuž potřeboval souhlas majitele této restaurace. Tento souhlas zaměstnavatel jejímu manželovi nedal a on si tehdy uvědomil, že pracuje patrně v restauraci „na černo“. Tuto skutečnost nahlásil na policii a dostal se do problémů. Poté se dva dny nevrátil a následně po příchodu sdělil, že byl dva dny držen na policii. Zaměstnavatel se mu chtěl asi pomstít a jeden jejich vysoce postavený kamarád na policii jim sdělil, aby manžel raději z vlasti odcestoval, neboť by mohl být zlikvidován a tak by se zakrylo chování majitelů restaurace. Žalobkyně sama v Ázerbájdžánu žádné problémy neměla a v případě návratu se bojí, že přijde o manžela a že by děti mohly mít problémy ve škole. V rámci pohovoru dále sdělila, že otec jejího manžela se zajímal o politiku strany Musavat a její manžel se po příjezdu do Evropy stal členem této strany. Závěrem pohovoru žalobkyně uvedla, že její dcera má psychické problémy, ještě než opustili vlast, chodila k psychologovi. Dne 15. 8. 2018 při seznámení s podklady pro vydání rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany žalobkyně uvedla, že děti na tom nejsou příliš dobře, neboť cestovaly z Ázerbájdžánu do Německa a následně do České republiky a pokaždé začaly se školní docházkou, v důsledku čehož se jejich školní výsledky zhoršily. Syn si rychle zvykl na život v České republice, ale dcera se stále nedokáže adaptovat. Doložila zprávu z nefrologického vyšetření své dcery ze dne 6. 8. 2018 a zprávu z psychologického vyšetření ze dne 10. 4. 2018. Obě tyto zprávy jsou součástí správního spisu, přičemž podle nefrologického vyšetření Nemocnice s poliklinikou Havířov ze dne 6. 8. 2018 bylo u nezletilé diagnostikováno noční pomočování a obtíže s adaptací u senzitivní osobnosti. Také podle psychologického vyšetření ze dne 10. 4. 2018 psycholo-terapeutické ambulance má nezletilá potíže s adaptací na prostředí, závažné stresory v průběhu školní docházky spočívají ve změnách států, jazyka a škol. Tato zpráva rovněž potvrzuje senzitivní osobnost a noční pomočování (enuresis nocturna).

6. Součástí správního spisu žalovaného jsou informace o zemi původu žalobců, a to:

- informace odboru azylové a zahraniční politiky Ministerstva vnitra ČR ze dne 3. 7. 2018 ohledně bezpečnostní a politické situace v Ázerbájdžánu,
- zpráva Freedom House z ledna 2018 nazvaná „Svoboda ve světě 2018 - Ázerbájdžán“,
- informace Amnesty International 2018 o stavu lidských práv v Ázerbájdžánu ze dne 22. 2. 2018,
- výroční zpráva Human Rights Watch 2018 o Ázerbájdžánu ze dne 18. 1. 2018 a
- zpráva mezinárodní organizace pro migraci (IOM) 2016 – údaje o zemi Ázerbájdžán.

7. Podle ust. § 12 písm. b) zákona o azylu se azyl cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.

8. Podle ust. § 14 zákona o azylu, jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárních důvodů.

9. Podle ust. § 14a odst. 1 zákona o azylu, se doplňková ochrana udělí cizinci, který nesplnil důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odst. 2, a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.

10. Podle odst. 2 téhož zákonného ustanovení se za vážnou újmu podle tohoto zákona považuje

- a) uložení nebo vykonání trestu smrti,
- b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu,
- c) vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo
- d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.

11. Krajský soud přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů, tak jak byly uvedeny v žalobě žalobců ze dne 19. 9. 2018. Žalobkyně namítala, že splňuje

zákonné podmínky pro udělení azylu dle ust. § 12 zákona o azylu. Žalobkyně ovšem neuvedla blíže jediný důvod svědčící pro to, že v zemi původu Ázerbájdžánu byla pronásledována za uplatňování politických práv a svobod a neuvedla rovněž ani jedinou skutečnost, která by odůvodňovala závěr, že má důvodné obavy z pronásledování z důvodů uvedených v ust. § 12 písm. b) zákona o azylu. Jediným důvodem, pro který opustila Ázerbájdžán ona a její děti, bylo následování jejího manžela otce nezletilých dětí. Ve skutečnosti, že manžel žalobkyně byl pronásledován z důvodu svého politického přesvědčení, pak žalobkyně spatřovala důvod, pro který jí měla být udělena doplňková ochrana ve smyslu § 14a zákona o azylu. Žaloba je v této části nedůvodná, neboť u zdejšího soudu probíhalo řízení ve věci žaloby manžela žalobkyně J. S. proti rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 8. 2018 č.j. OAM-966/ZA-ZA10-ZA17-2017, kterým žalovaný neudělil tomuto žalobci mezinárodní ochranu v žádné formě. Tuto žalobu Krajský soud v Ostravě rozsudkem ze dne 20. 6. 2019 č.j. 61 Az 35/2018 – 60 jako nedůvodnou zamítl a v porobnostech odkazuje ve stručnosti na odůvodnění tohoto rozsudku. Nedůvodná je v tomto směru i námitka žalobkyně, že napadené rozhodnutí se o událostech, které postihly manžela, téměř nezmiňuje a že na rodinu v tomto případě není přihlíženo jako na sociální skupinu. Žalovaný totiž v odůvodnění napadeného rozhodnutí poukázal na případ manžela žalobkyně a otce dotyčných nezletilých žalobců tak, že mu rovněž nebyla udělena žádná z forem mezinárodní ochrany a že sama žalobkyně sdělila, že vlast opustila pouze na výzvu manžela, přičemž ona ani děti žádným problémům nečelily a není proto důvodu se domnívat, že by měly být po jejich návratu do vlasti jakkoliv perzekuovány, či vystaveny veřejnému zájmu. Žádost manžela žalobkyně a otce nezletilých dětí byla projednávána v samostatném správním řízení a nebylo tedy důvodu okolnosti jeho případu opakovat v odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí žalobkyně a nezletilých dětí.

12. Žalobkyně dále namítala porušení § 14 zákona o azylu, neboť splňuje podmínky pro udělení azylu z humanitárních důvodů. V tomto směru v žalobě toliko poukázala na to, že události spojené s opuštěním země původu mají velmi nepříznivý vliv na zdravý vývoj dětí a jejich psychické zdraví. V doplnění žaloby ze dne 9. 10. 2018 pak poukázala na nedostatečné posouzení jejich rodinné situace a vytýkala žalovanému, že nebere do úvahy psychický stav dcery. Krajský soud především musí poukázat na to, že ze shora citovaného zákonného ustanovení vyplývá, že na udělení humanitárního azylu nemá žadatel subjektivní právo a že je věcí uvážení správního orgánu rozhodujícího o žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Soudu proto nenáleží přezkoumávat výsledek úvahy správního orgánu, ale pouze to, zda rozhodnutí logicky plyne z provedených důkazů a zda k němu správní orgán dospěl při dodržení práv na spravedlivý proces a zda jeho rozhodnutí nevybočilo z mezí hledisek zakotvených zákonem. Důvody pro udělení humanitárního azylu jsou důvody výjimečnými; jde o takové situace, ve kterých by neudělení azylu bylo nehumánní. Takovými důvody může být velmi závažné onemocnění, důsledky živelné katastrofy, stáří žadatele apod. Krajský soud vycházel ze zdravotních zpráv založených ve správním spise týkajících se nezletilé Z. S. a přihlédl i k lékařským zprávám předloženým žalobkyní při jednání a dospěl ke stejnému závěru jako žalovaný, že zdravotní stav obou dětí není možno považovat za zvlášť zřetele hodný důvod pro udělení azylu podle shora citovaného ustanovení § 14 zákona o azylu.

13. Jako nedůvodné považuje krajský soud i žalobní námitky týkající se údajného porušení citovaných ustanovení správního řádu, neboť tyto námitky byly vzneseny ve zcela

obecné a nekonkrétní formě, takže je nebylo ani možno blíže přezkoumávat. Dle názoru krajského soudu si žalovaný pro své rozhodnutí opatřil dostatek informací a zjištění z údajů poskytnutých žalobkyní k důvodům žádosti její i jejich nezletilých dětí o udělení mezinárodní ochrany, jakož i provedeným pohovorem k důvodům této žádosti i opatřenými zprávami o zemi jejich původu Ázerbájdžánu.

14. Se zřetelem k výše uvedenému krajský soud v souladu s ust. § 78 odst. 7 s. ř. s. žalobu žalobců jako nedůvodnou zamítl.
15. Žádnému z účastníků nepřiznal soud právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobci v tomto řízení úspěšní nebyli a žalovaný se tohoto práva výslovně vzdal (ust. § 60 odst. 1 s. ř. s.).
16. České republice nebylo přiznáno právo na náhradu nákladů řízení, neboť tyto náklady vznikly na tlumočném, které ze zákona hradí stát (ust. § 36 odst. 2 s.ř.s.).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení.

Podmínkou řízení o kasační stížnosti je povinné zastoupení stěžovatele advokátem, pokud stěžovatel sám nemá vysokoškolské právnické vzdělání.

Ostrava 20. června 2019

JUDr. Petr Indráček

samosoudce